

41

DE
OFFICIO MEDICI
COMMENTATIONES

QUAS

VEN. EXPERIENTISS. FACULT. MED. UPSAL.

PRÆSIDE

CAROLO ZETTERSTRÖM

M. D. MEDICINÆ THEOR. ET PRACT. PROFESS. REG. ET ORD.
EQUITE REG. ORDIN. DE STELLA POLARI
REG. COLLEGII SANITATIS MEMBRO HONORAR.
REG. ACAD. SCIENTIAR. STOCKH. REG. SOCIETAT.
SCIENT. UPSAL. SOCIET. SCIENT. NATUR. WETTERAUENS.
SOCIET. PHYSIOGRAPHICÆ LUNDENS. CET. MEMBRO.

PRO GRADU DOCTORIS

P. P.

JOH. CHRISTIAN. KULL
GOTOBURGENSIS

PARTICULA PRIMA.

IN AUDITORIO MEDICO DIE XVIII. APRIL. MDCCXXVII
H. A. ET P. M. S.

UPSALIÆ,
EXCUDEBANT REGIÆ ACADEMIÆ TYPOGRAPHI.

10 JULY 1968

22 OCTOBER 1968

JOH:I BØRJESSON & JONÆ ARV. WINBOM

grata mente

RESPONDENS.

MORNING PRAYER BOOK OF THE CHURCH

PRINTED BY
J. C. RICHARDSON

*De officio Medici
Com m e n t a t i o n e s.*

A physician has numberless opportunities of giving that relief
of distress, not to be purchased by the wealth of India.

G R E G O R Y.

Prospera cum alia multa propitio Numini accepta sunt refe-
renda, tum etiam valetudo secunda et perpetua, qua quid ho-
mini melius, quid lætius, quid optabilius esse potest. Valetudo
una omnium felicitatum instar est, omnis gaudii fons et origo.
Hac integra omnia rident, hac perdita omnes vitæ delectationes
jucunditatesque exsulan. Cui bono sunt divitiae et, quas iste
promunt, omnis generis deliciae, si valetudinis acerbitas omnem,
quæ inde delibari posset, felicitatis dulcedinem interciperet. Ni-
hil usquam gentium aut locorum est, quod cum prospera secun-
daque valetudine comparari possit. Vitæ vigor et salus tantæ
sunt felicitates ut sine his ceteræ non tantum nullo umquam pre-
tio pendi, sed ne concipi quidem animo possint. Immo, quod
salva harum rerum æstimatione juridica dixerim, sola in rebus
humanis inæstimabilia, sola repensari nescia videantur. Nulli in-
terfecto, ne atrocissima quidem interfectoris nece, ne totius
quidem orbis terrarum divitiis, vita recuperari potest. Sed ut
maximarum rerum momenta in minimis saepe vertuntur, sic etiam
valetudo humana in itum quam exigua ex re pendeat 1). Vel
unius morbi neglecta aut inchoata cognitio quantæ in populo
stragis causa esse potest. Sua cujusque patrisfamiliaæ, universeæ

---

1) Åminnelse-Tal öfver Kongl. Vetenskaps-Akade-
miens Ledamot Herr HENR. GAHN, &c. författadt af Carl
Zetterström. Stockh. 1821. p. 36. — Dissert. De ordine rerum
in arte medica addiscendarum &c. Präside Carol. Zet-
ström. p. p. Joh. Jac. Smitt. Part. poster. Upsallæ 1821. p. 16.

provinciæ, immo Patris Patriæ salus quam sæpe Medentium in potestate sita est. Et, quod miraberis, quod priscis iam temporibus animadversum nostra quoque ætate manet 2), ii, quibus salus creditur, qua nihil ægris mortalibus carius est, si scientiæ laudibus inferiores operam navaverint, adcuraverint, delicti raro coarguantur, nedum in jus vocari possunt. "Nam" (Cel. Præsidis verbis pro meis utor) "Medici Doctoris delicta, si qua sint, non ut Doctorum alius Ordinis, leniora apertioraque, adeoque consilio & sedulitate superabilia, inferunt mala, sed sæpissime adeo propria & occultâ, ut nullo modo evitari possint. Si Theologus falsam traderet doctrinam, si Jurisconsultus ea proferret, quæ parum consulte judicarentur, Sapientiæ denique Doctores, si quando ea dissererent, quæ insipientiam saperent, ista omnia, eti periculi plena sint & publicæ atque privatæ saluti perniciem minitentur, ejusmodi sunt, ut a prudentissimo quoque & sagacissimo inter ipsa initia detegi & averti possint. A Medicis quæ aut falso docentur aut aliqui vel committendo vel omitiendo peccantur, horum longe alia ratio est. Medentis culpam, quæ plerumque vix ac ne vix quidem observari potest,

2) "Itaque hercule in hac artium sola evenit, ut cuicunque medicum se professo statim credatur, quem sit periculum in nullo mendacio magis. Non tamen illud intuemur, adeo blanda est sperandi pro se cuique dulcedo. Nulla præterea lex, quæ puniat infeitiam: capitale nullum exemplum vindictæ. Discunt periculis nostris, et experimenta per mortes agunt: Medicoque tantum hominem occidisse impunitas summa est." PLIN. Nat. Hist. L. XXIX. C. i. (Edit. Franzii Vol. VIII. p. 352.)

— — — "handelt der junge Arzt nach eigenem Gutdünken und setzt wenn er unter die Zahl der Untauglichen gehört, Menschenleben und Gesundheit in Gefahr, ohne dass man ihm nur einmal mit Grund seine Ungeschicklichkeit vorwerfen oder ihm zur Verhütung fernerer Schadens einen Vormund setzen könnte." Hermes, oder Kritisches Jahrbuch &c. 25 B. 1 Heft. Leipzig 1826. p. 76.

tion raro vitæ & valetudinis dispendium adeo celeriter & fur-
tim consequitur, ut deregendi & disquirendi non sit locus. Et
si sit disquirandi quidem locus, quis disquirendum esse animad-
verteret aut disquirere sciret? Non aliis, quisquis sit, nisi doctri-
na & experientia clarissimus, qui simul præsto fuisse, artis salu-
taris Doctor in quovis casu recte an secus præscriptum atque per-
actum sit, judicare valeat. "Nisi sapiens non potest per-
spicere sapientem" Plin. Ep. I. 10. — Sed quam raro
tantus arbiter tempore intervenit. In Professione salutari codex,
qui quid faciendum sit fugiendumve tradat, nullus est, nec, nisi
rei ipsius ratio mutatur, ullus esse potest. Nulla scilicet Hy-
gieines vel Therapiæ enuntiatio est aut quæstio, de qua directe
& absolute responderi possit." 3).

Hujus itaque scientiæ curta supellex si periculosior est quam
alius cujuscumque scientiæ, quanti refert, quod facile quisque
intelligit, ut Academica in Universitate Medicinæ Studiosi quam
solidissima et ipsum in finem adeommodatisima doctrina enu-
triantur, ut tirocinii ætas, quæ medico-philosophiæ Examine pe-
racto in quintum, quod summum dico, annum profertur, maxi-
ma ex parte riteque percipiendam conferatur in scientiæ rationem
summam, proprie sic dictam Medicinam, in notitiam earum re-
rum, quæ quotidie et tubinde Medicinæ in praxi geruntur. Cer-
tum siquidem esse debet, quod necesse est, id primum esse
legendum, supervacanea autem, quæ rarius et fortuito acci-
idunt, quæ ceteroquin ita nata sunt, ut in casu sine peculiari
Studio peragantur ab iis, qui scientiæ peritissimi et scientiæ ex
fundamentis atque propædia optime instructi sint, paullatim ad-
disci possint. Tum vero inprimis refert, ut in Examen pro-

3) Programma, quo Inaugurationem Medicinæ Docto-
rum a condita Academia Upsaliensi tricesimam ter-
tiam d. IX Nov. 1822 indicit &c. p. I.

Licentia obeundum videatur, an ea morborum cognoscendorum curandorumque arte praeditus sit Tiro Medicus, an caput et Medendi artis suam ita teneat, ut tuto 4) artis primum experientiae potestas illa fieri possit, unde hominis vita et salus tam saepe velut ex indeprecabili fato et quidem sine ulla rationis reddendae tuteia pendet. Ne multis. Quidquid post Medicinæ Canditati Examen exactum quinquennalis illius temporis superest, id scientiæ summæ ejusque universæ rationi impendatur, quæ vel simplicissimam et vulgatissimam ad questionem, secundane vena sit nec ne, si fecus responderit, saepe sola et sine appellatione ægrotantis salutem et animam agi jubet, ("Sanguitis detractio vel occidit, vel liberat: &c. CELS. L. III. c. 27.) ubi auxiliaribus ex scientiis vel mille dubia absque ullo vitæ discriminé in medium relinquuntur.

Si itaque nullum Academica in Universitate Examen est, quod cum Medicinæ Licentiatorum examine comparari possit, in Medendi scientiam et communem humanitatem pessime consulteretur, si committeretur, ut huic examini peregrina obtruderentur et aliena, quæ raro aut numquam Medica in praxi cognitu utilia esse possunt, quibus adeo distingeretur is, qui huic Examini operatur, ut necessario in Medicinæ parte ea, quæ summa est, sibi desit.

Et enim vero quid timendum est in ætate, cuius animus multa quam multum scire mavult, et tam facile ea, quæ cuius-

---

4) Tuto, inquam, artis primum experientiae potestas. Quamvis enim tres illas cognitionum medicarum classes, quas in Dissert. eit. De ordine rerum in arte medica &c. p. 14, 15, definitas videlicet, omnino complexus sit, nihil tamen minus Tiro est, si intellexeris, quanta adhuc cognitione et peritia egeat is, qui Medicinæ artem totam tenebit, cui perdisseñdæ L. annos deberi fide et annis venerabilis Medicus practicus existimat.

que operis et instituti propria sunt, prætermittit? Facile in studium medicum vel alienissima scientiarum genera compingentur et auxiliares Machaoniæ artis scientiæ, Botanice, Chemia, Pharmacia, c. cet. eo usque exigentur, ut plus quam Medicina ipsa temporis Medicinæ Studiofis detractum sibi vindicent. Contra censuit Nobilissimus JOHN GREGORY: "Here I must previously observe, that all the works of Nature are so intimately connected, that no one part of them can be well understood by considering and studying it separately. In order therefore to be qualified for the practice of physic, a varietie of branches of knowledge seemingly little connected, are nevertheless necessary. As this is the case, it is proper that a student should be on his guard not to waste his time and labour in pursuits which have either no tendency, or a remote one, to throw light on his profession. Life is too short for every study that may be deemed ornamental to a physician; it will not even allow time for every study that has some connection with physic. Every one of the sciences I am about to name is of great extent; but it will be necessary for a physician to confine his application to such parts of them as are really subservient to practice. If a student's genius inclines him more particularly to any of the preliminary sciences, he may, if he pleases, indulge himself in it, taking care not to impose on himself, and consider this as studying physic." *Lectures on the Duties and Qualifications of a Physician.* A New Edition, &c. London 1772. p. 72. Cujus auctoritas quam parum valuit, quæ nec dum perswasit, ut ad ea, quæ Medicinæ in praxi necessaria essent, opus adstringatur. Immo querendum jam proponendum est, quid Medicina non sit, postquam communis Arzneygelahrtheit nomine in recensione litteraria (*Allgemeine Literatur-Zeitung.* Febr. Heft. Halle, 1826. N:o 48. p. 400.) subjectum hujusmodi reperimus libellum: Ueber die hintere Extremitet der Ophidier. v. Dr. MAYER. Bonn. 1825. Proinde jam ad-

ductus quispiam ostenderit, quid Medicina sit 5). Sin minus, ne dispicere quidem licet, quo usque tandem Medicinæ novas usque in partes distingvendæ finis sit futura. In Universitate, quæ Berolinensium est, proxime præterlapsum per semestre ab Octobri inde anni 1826 ad Aprilē usque anni 1827 Septuaginta omnino rei Medicæ prælectiones semestres habebantur €). Singulari experimento fuerit Medicinæ Practicorum nostratum quem tribus tantum a Professoribus in Facultate nostra Upsaliensi educatum (cujusmodi complures ægrotantium in salutem scientiæque in gloriam vigent) morbo laborantium ad lectos cum ejusmodi Doctore contendere, qui omnes Academicæ disciplinæ per annos Septuagenis semestrum prælectionibus enarratus fuerit. Sed nunc temporis communis esse videtur opinio, quo plures Professores studiis Medicis adsignantur, quo plures simul Medicinæ Studiosis prælectiones inserviant, quo plura sint Examina Medicinæ Studiosis rite probandis, quo multiplicior et severior rationis in omnibus exponendæ modus, c. cet., eo scientiores Medicinæ Doctores creari posse. Non id arbitrantur nihilo magis temporis sic augeri spatum, quo hæc omnia sunt peragenda aut quam temeraria sit in Medicina practica rationum exigendarum prolixitas 7).

Sunt, qui magnum hunc Professorum prælectionumque medicarum apparatus excusantes singant, Medicinæ scientiam ut excellentiorem ita vastiorem esse factam.

-
- 5) Vide tractatum "IV. Was ist Medicin? Grundriss zu einer Encyclopædie derselben." in: Versuche in der organischen Physik. Von Dr. TROXLER. Jena 1804. p. 257.
  - 6) Journal der praktischen Heilkunde. Herausgegeben von C. W. HUFELAND und E. OSANN. III. Stück, September. Berlin 1826. p. 121.
  - 7) Dissert. De ordine rerum in Arte Medica &c. p. 2, 6, 11, 10.

Quod a vero alienum, vero contrarium est. Quo enim altius Medicina perfectionis culmen adscendit, eo facilius sua sponte inutiles doctrinæ rejiciuntur. Medicorum quis est, cui nunc GALENI Coprologia sit perdiscenda? (De Simplicium Medicamentorum Facultatibus Lib. X. c. 18.), aut legenda commentatio: Neu-Vermehrte heylsame Dreck-Apotheke, wie nemlich mit Koth und Urin, fast alle, ja auch die schwerste, gifftigste Krankheiten, und bezauberte Schäden, vom Haupt bis zun Füslen, inn- und äusserlich, glücklich curiret worden: &c. von KRISTIAN FRANTZ PAULINI. Franckfurt am Mayn, 1734. vel adeundus liber: VALENTINI KRÄUTERMANNS Curieuser und Vernunftiger Urin-Artzt, welcher eines Theils lehret und zeiget, wie man aus dem Urin nicht allein die meisten und vornehmsten Krankheiten des Menschl. Leibes nach gewissen Kunst-Reguln der Medicin, gründlich erkennen, sondern auch wie ein vernunftiges Judicium davon zu fällen sey. Andern Theil: wie man auch &c. Andre Auflage. Frauckfurth und Leipzig, 1725. Annon fructus capitur cognitionis major ex opusculo: Von der Natur des Menschen, &c. von KARL GEORG NEUMANN, 1:er Theil Berlin, 1815. 2:er Th. ib. 1818. 8:vo, quam ex MARTINI SCHURIGH Spermatologia Historico-Medica, &c. Francof, ad M. 1720. 4:to. Ejusd. Chylologia Historico-Medica, &c. Dresden 1725. 4:to. Ejusd. Parthenologia Historico-Medica, &c. ib. 1729. 4:to. Ejusd. Muliebria Historico-Medica, &c. ib. e. a. c. &c. Ejusd. Opp. Voll. I—VIII. Qv. vel ex Ipsius v. HALLERI Elementis Phisiologiæ c. h. Voll. I—VIII. Qv. Quantus differt, qui morborum genera exigit numerus in CAROLI LINNÆI libro, quem Ille de ea re scriptis Upsaliæ Anno 1763 et generum numerus subductus in Commutatione, C. W. HUFELAND Conspectus Morborum secundum ordines naturales &c. Berolini 1819. Quanta plantarum

officinalium expunctio post CAROLI LINNÆI Materia Mēdicam publicatam facta est? Et in ultima tamen Pharmacopœa, quæ publica est, editione plus quinquaginta exclusæ sunt exclusarumque senario ex numero toto tanto quinarius quotus quantus in locum substitutus est. Quam simplex nunc temporis medicamentorum formulas concinnandi methodus est, nisi quod nomine Pharmacoeatagraphologia hodie appellatur? Quo magis mendendi ars laudibus suis perficitur, hoc facilius auxiliatibus carere potest. Ut quisque scitissimus est, ita paucissimis medicamentis opus habet ad morbi vim superandam. Confer: Åminnel-s-e-Tal öfver Kongl. Vetenskaps-Academiens Ledamot Herr HENR. GAHN, &c. p. 38.

Alii nimis multorum Profesorum designandorum temeritatem et supervacanearum rerum in Medicinæ Licentiatorum Examen intrudendarum imprudentiam excusantes, ea de re consilia, quæ nunc agitantur, nihil aliud quam in præsens providere dicunt. Hominum autem multa millia si temporiarum protractionum ex eventu victimæ cadunt, non temporis gratia interenti sed indeprecabili fato defuncti comperiuntur.

Hominibus ne tam diris in rebus nulla sit consolatio, ut Medicinæ Historia litteraria docet, nec dirarum intemperiaz nimis longam ætatem degunt, si quod supervacaneum est et inutile, id mox oblivioni traditur, si quod verum est et necessarium, id prævalet lentoque gradu provehitur non sine moderatione et prudenter, tum ejam immoderatae rationes seniorum solida experientia et cordatorum virorum sapientia admodum temperantur aut imminuantur, quorum animi nec novis in diem commentis turbantur, nec timentes, ne inique ferantur, neve eorum, qui dissentiunt, simultas suscipiantur, in communii humanitatis causa non silentium agunt, sed judicii sui fidem eloquentur. Quanto plures hominum vitas insumisset Browniana illa theoria incitationis, nisi JOH. PETR. FRANK, JOH. CHRIST. REIL, J. STIEGLITZ, JOH. ADAM SCHMIDT, C. W. HUFELAND, c. cet, superstites contrariæ rationis auctores actoresque existissent.